

Vuurlibelles, wat zijn ze prachtig

Gerda Bekker-Visser stuurde mij deze prachtige foto van de vuurlibelle (*Crocothemis erythraea*). Ik heb ze ook wel eens gespot, maar voor een foto moet je ze liefst zittend en in de juiste compositie en belichting zien te krijgen. Vooral in de maanden juli en augustus kunnen we genieten van de vele soorten libellen. Vooral bij rustig en warm weer zie ik ze in onze achtertuin verschijnen. Vaak zie ik de prachtigste exemplaren op onze zuidmuur in de volle zon.

Vuurlibelle. Foto Gerda Bekker-Visser.

Libellen eten veelal kleine, vliegende insecten zoals muggen, vliegjes en motjes. Dat doen ze zittend, maar ze kunnen ook eten terwijl ze vliegen. Vijanden van volwassen libellen zijn voornamelijk vogels, insectenetende zoogdieren en kikkers. Vogels die graag libellen eten zijn onder andere bijeneters, boomvalken en zwaluwen. In de winter leven libellen als ei of larve in het water (met uitzondering van de twee soorten winterjuffers) en zijn dan dus niet vliegend aan te treffen. De larven eten allerlei minuscule waterbeestjes en zelfs kleine visjes of kikkervisjes.

Er zijn over de hele wereld ruim 6300 soorten libellen beschreven. In Nederland en België zijn ongeveer zeventig gevestigde soorten bekend. Door hun ontwikkelingswijze zijn libellen aan het water gebonden, zoals langs onze Weelsloot, maar de volwassen dieren kunnen zich soms over lange afstanden verplaatsen. Hun stevige, rijk geaderde vleugels zijn de enige manier van voortbeweging. De pootjes worden alleen gebruikt om te landen. De vleugelspanwijdte ligt meestal tussen de 2 en 11 cm; enkele soorten bereiken een spanwijdte van 19 cm. Door opwarming van het

klimaat schuift hun leefgebied steeds een beetje verder naar het noorden.

De oudste vondsten van libelachtige dieren stammen van wel 320 miljoen jaar geleden uit het Carboon. Deze dieren, Palaeodictyopteren genoemd, hadden een spanwijdte van wel 60 cm en leefden in bosrijk gebied. Het waren nog geen echte libellen, maar waren waarschijnlijk de voorouders van alle gevleugelde insecten. Uit het Perm zijn zo'n twintig 'echte' libellen (Protodonata) bekend die zelfs een vleugelspanwijdte van 75 cm. Libellen hebben in de loop van de evolutie

verschillende unieke kenmerken ontwikkeld, zoals hun virtueuze vlieggedrag, goede gezichtsvermogen, voortplantingsstrategieën en de complexe levenscyclus. Een uniek insect dus!

Libellen kunnen mensen niet steken of bijten. Om te steken hebben ze simpelweg de middelen niet: libellen hebben geen angel. Libellen hebben wel kaken, waarmee ze insecten fijnkauwen. Deze kaken zijn bij de meeste soorten te zwak om door de menselijke huid heen te komen. Geniet nog maar even van al die mooie insecten om je heen.